

# Aktion Sühnezeichen Friedensdienste

Caroline Huppert, Myriell Fußer, Marieke Speller en Jule Wittgrefe

Aktion Sühnezeichen Friedensdienste (ASF) is een Duitse organisatie die zich vanuit de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog engageert in de strijd tegen racisme en antisemitisme en sociale, politieke en historische vrijwilligersprojecten van 12 maanden op het getouw zet. De meeste vrijwilligers doen hun projectjaar tussen middelbare school en hogere studies in. Sinds 2008 is het Cegesoma een vaste partner van ASF en is er elk jaar één ASF-vrijwilliger.

Oostenrijk is een van de weinige landen waar de dienstplicht nog bestaat. De Verein Österreichischer Auslandsdienst is een door de overheid erkende organisatie die Oostenrijkse dienstplichtigen in binnen- en buitenland projecten aanbiedt waar ze burgerdienst kunnen verrichten. Hier gebeurt de burgerdienst meestal op het einde van hogere studies. Het Cegesoma is sinds 2012 erkend als partnerinstelling. Elk jaar is er plaats voor maximaal één vrijwilliger.

## Hoe kwamen jullie als vrijwilliger bij Cegesoma terecht?

Dat ging via ASF of de Österreichische Auslandsdienst. Bij ASF is er elk jaar een seminarie waar je meer te weten kunt komen over de bestaande projecten in 13 landen. Interessant aan het Cegesoma is het historische aspect, de meertaligheid, de goede sfeer en de combinatie met een sociaal project: één dag per week doen we vrijwilligerswerk bij Convivial, een vzw gespecialiseerd in de opvang en begeleiding van vluchtelingen. Ook de Auslandsdienst verschaft informatie over de bestaande projecten. Pluspunten van het Cegesoma zijn vooral de verscheidenheid aan taken en het brede onderzoeksveld.

**“EEN VRIJWILLIGERSJAAR IS EEN ECHE AANRADER, AL ZAL DE ECHE BETEKENIS ERVAN MISSCHIEN PAS VEEL LATER DOORDRINGEN.”**

## Wat hield jullie opdracht in?

Onze opdrachten zijn vrij verscheiden en zijn doorheen de voorbije jaren ook wel wat geëvolueerd. Een belangrijk deel van onze opdracht besteden we aan ondersteunende taken voor de sector documentatie. Dat gaat van het herverpakken en herordenen van archiefbestanden, het ordenen en beschrijven van affiches en foto's, over het invoeren van beschrijvingen

in Pallas, tot het maken van plaatsingslijsten. De laatste jaren worden we ook almaar meer ingeschakeld in de leeszaaldienst: inschrijven van nieuwe lezers, ophalen en wegbergen van stukken etc. We worden sporadisch ook ingezet voor het maken van vertalingen naar het Duits en voor de ondersteuning van allerhande evenementen van de sectoren publieksgeschiedenis en academische activiteiten. Op eigen initiatief zijn we van start kunnen gaan met een beperkt onderzoeksproject over Duitse immigratie in België tussen 1933 en 1940, waar ook andere ASF-vrijwilligers in België bij betrokken zijn.

## Waren jullie vertrouwd met de archiefsector?

Nee, we kenden die sector nauwelijks. In het beste geval waren we al eens in een archief geweest in het kader van een schoolproject of een scriptie aan de universiteit.

## Ontdekten jullie daarbij verrassende kantjes aan het werken in een archief?

Bij het bewaren van archieven komt veel meer kijken dan louter het opslaan van documenten. Dat moet ook volgens de regels van de kunst gebeuren, bijv. in de juiste bewaaromstandigheden. Het contact met originele stukken is boeiend. De geschiedenis wordt er veel tastbaarder door. Emotioneler ook, bijv. als je na urenlang schonen van archieven plots op een foto van een Auschwitzgevangene botst. Maar zoiets geeft ook zin om te zoeken naar de achtergrond van de stukken. Uiteindelijk blijft zelf onderzoek doen het interessantst, omdat het de historische verbanden duidelijker maakt.

## Hoe kijken jullie terug op jullie vrijwilligerswerk bij Cegesoma?

Het is een heel positieve, boeiende en leerrijke ervaring, die bovendien de mogelijkheid verschaft je talenkennis te verbeteren en nieuwe talen aan te leren. Voor schoolverlaters is het ook de eerste ervaring met de arbeidswereld en soms richtinggevend voor de latere studiekeuze. Kortom, een dergelijk vrijwilligersjaar is een echte aanrader, al zal de echte betekenis ervan misschien pas veel later doordringen. ■■



V.l.n.r.: Myriell Fußer, Marieke Speller en Jule Wittgrefe.